

MÄNTYHARJUN
KANSALAIPOISTO

Miten harjoittelemme ja teemme osaamisen tunnistamista ja tunnustamista taiteen perusopetuksessa Mäntyharjussa

Pieksämäen, Mikkelin ja Mäntyharjun
kansalaisopistojen yhteinen LAKE –hanke;

***Kansalaisopistot tulevaisuuden
yhteiskunnassa***

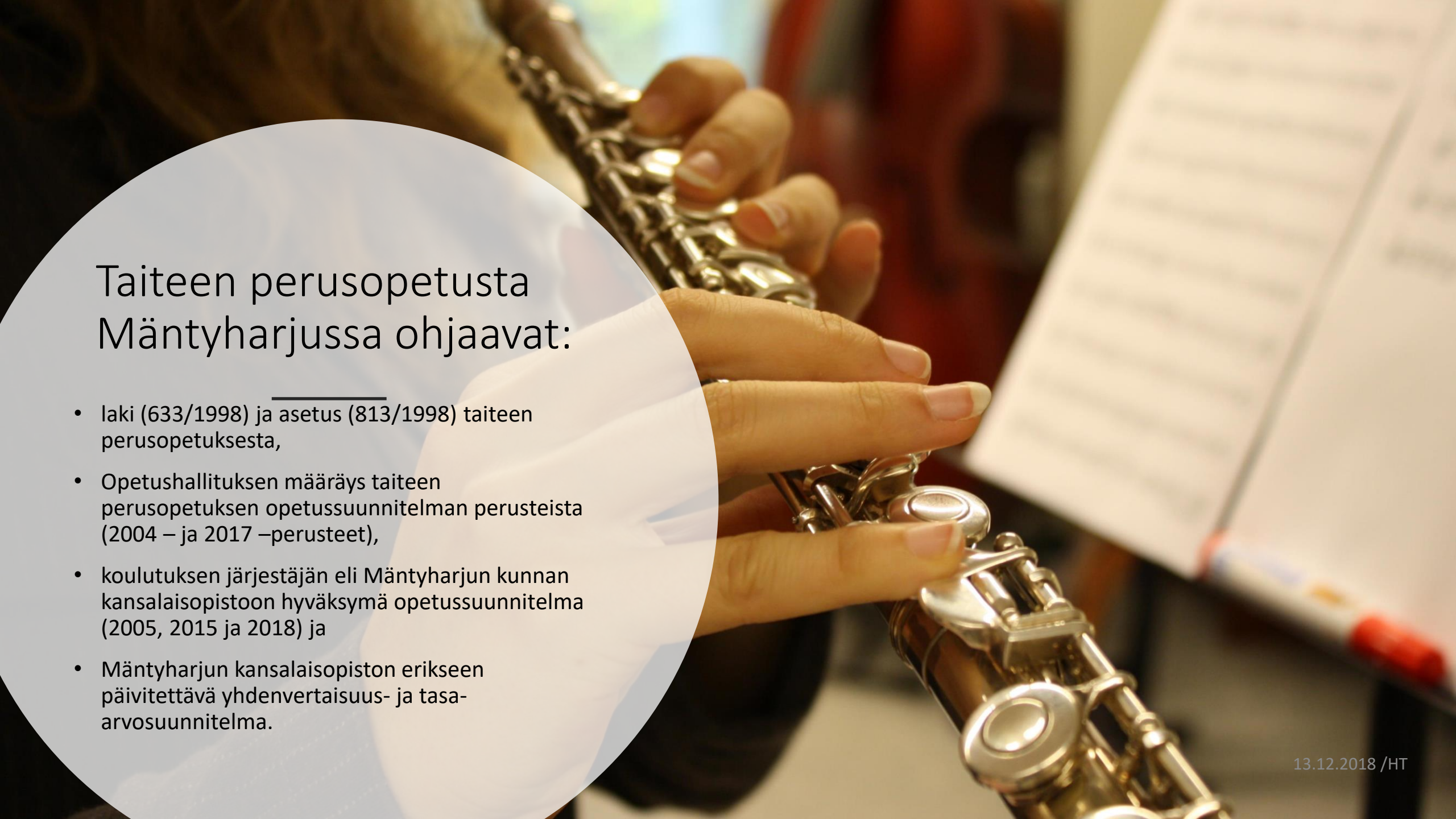

Heli Tirri

Mäntyharjun kansalais- opiston TPO 2018 →

- Vain yleistä oppimäärää (300 + 200 tuntia)
- Uuden ops:n mukaan vain lapsille ja nuorille sekä opintojaan loppuun saattaville nuorille aikuisille.
- Taiteenalat (aktiivisena olevat opiskelijat):
 - Teatteritaide (29.10.18 opinnoissa yhteensä 42 oppilasta)
 - Musiikki (14 oppilasta)
 - Käsityö (5 oppilasta)
 - Käsityö, aikuiset (1, saattaa loppuun opintojaan vanhan ops:n mukaan)
- Käsityöhön ja teatteriin tullaan ryhmään ilmoittautumalla. Musiikkiin on saatu opinto-oikeus ennen 1.8.2018 joko ryhmään tulemalla tai anomuksella ja 1.8.2018 alkaen joko ulkoisella siirrolla (toisesta oppilaitoksesta) tai sisäisellä siirrolla (tavalliselta oman opiston opiskelijapaikalta). Musiikin siirroissa tarvitaan aina anomus 1.8.2018 alkaen.

Taiteen perusopetusta Mäntyharjussa ohjaavat:

- laki (633/1998) ja asetus (813/1998) taiteen perusopetuksesta,
- Opetushallituksen määräys taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista (2004 – ja 2017 –perusteet),
- koulutuksen järjestäjän eli Mäntyharjun kunnan kansalaisopistoon hyväksymä opetussuunnitelma (2005, 2015 ja 2018) ja
- Mäntyharjun kansalaisopiston erikseen päivitettävä yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma.

Huomattava TPO:ssa yleensä

Opintojen on kartuttava
kohtuu ajassa

Kun oppilas otettu
opintoihin, koulutuksen
järjestäjällä vastuu siitä,
että opinnot voidaan
saattaa loppuun

Oppilasta on tuettava ja
hänet on otettava
yksilönä huomioon

Oppilaan muualla
hankittu osaaminen on
otettava huomioon

Oppilaan mahdollisuutta
vaihtaa oppimäärästä
toiseen on tuettava
(esim. oppilaitoksesta
toiseen siirtyminen)

Yhteistyötä oppilaan
opintojen hyväksi
tehdään kodin kanssa ja
toisinaan myös esim.
järjestöjen yms. kanssa

Miten Mäntyharjun kansalaisopistossa tullaan oppilaaksi

- Joko
 - ryhmään ilmoittautumalla (käsityö ja teatteri) tai
 - anomalla pääsyä taiteen perusopetuksen oppilaaksi (musiikki, kun ollut min. yhden lukukauden jo oppilaana tavallisella paikalla tai kaikki taiteenalat, kun tulee toisesta oppilaitoksesta)
 - Pääsyyn vaikuttavat:
 - motivaatio ja paikkatilanne (musiikki) tai
 - taiteenala ja paikkatilanne (toisesta oppilaitoksesta siirtyvä).
 - On anottava (oppilas) lomakkeella ja saatava päätös (rehtorin viranhaltijapäätös) hyväksymisestä → kirjataan (toimisto) sen jälkeen oppilasrekisteritaulukoihin, nimetään ohjaaja (rehtori nimeää, opettaja on ohjaaja) ja suunnitellaan opinnot (opettaja ja oppilas(+huoltaja))

Miten opintosuorituksia käytännössä tulee

- Opettaja/ ohjaaja vastaa siitä, että juuri ops:n mukaisia ja oppilaalta puuttuvia opintoja suoritetaan (suunnitelma, kukin ohjaaja laittaa muistiin tavallaan)
- Opintosuorituksia karttuu
 - TPO –ryhmässä tai
 - Hyväksilukujen kautta (etenkin tämä vaatii ohjausta sekä osaamisen tunnistamista ja tunnustamista)
 - itse opitusta,
 - muussa oman opiston ryhmässä, mutta opetussuunnitelmaan ja omiin opintoihin sopivassa opetuksessa tai
 - muussa oppilaitoksessa tms. suoritetusta.

(Hyväksiluvut vaativat sekä esityksen/ anomuksen lomakkeella että rehtorin hyväksynnän samalla lomakkeella.)

- Opintosuoritukset kirjautuvat
 - Opettajan vuosittain toimistoon antamien opintokokonaisuuksistaisten tuntimäärien perusteella (päättämättä, kuka kirjaa) tai rehtorin hyväksilukujen perusteella (päättämättä, kuka kirjaa)

Ohjaus Mäntyharjun kansalaisopiston TPO:ssa

- Jokaisella opiskelijalla oma nimikko-ohjaaja
 - Ryhmämuotoisessa teatterissa ja käsityössä melkein aina ryhmän vetäjä.
 - Musiikissa nimetään erikseen, koska voi olla montakin opettajaa.
- Ohjaajan vastuulla
 - Suunnitella oppilaan kanssa opintojen kulkua ja kurssivalintoja vähintään vuosi kerrallaan.
 - Antaa kannustavaa arviointia/ palautetta sekä ohjata kehittämisessä (myös itsetunnon yms. kehittämisessä) ja opintojen suorittamisessa
 - Tiedottaa vuosittain kotiin opintojen sujumisesta
 - Huolehtia hyväksilukuesityksistä rehtorille
 - Antaa suoritustiedot vähintään vuosittain toimistoon.

Osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen haastekohtia

- Perusteissa yleensä joko taitotaso tai tuntimäärä, joka puolestaan määrää suoriutumisen tai opintojen kertymisen. TPO:n yleisessä oppimäärässä se on tuntimäärä.
 - Vaikeus miettiä hyväksiluvuissa, millaista tuntimääräsuoritusta vastaa, jos ei ole esim. toisessa oppilaitoksessa suoritettua tuntimäärää tiedossa (esim. itse opittu taito) eli osaamisen tunnistamiseen liittyvää 'laajuus' vaikeaa.
- Suorituksen tulee sopia ops:iin sisällöltään, TPO:ssa sisällöt poikkeavat rajustikin oppilaitoksittain
 - Vaikeus löytää sopiva kokonaisuus, johon tunnit sopivat eli osaamisen tunnustamiseen liittyen 'sisältö' on vaikea.
- Sama opetussisältö voi sijoittua oppilaan henkilökohtaisissa opinnoissa eri opintokokonaisuuteen kuin kanssaoppilaalla (erityisesti integroitujen ryhmien haaste)
 - Vaikeus hahmottaa tunnistamiseen ja tunnustamiseen liittyvää henkilökohtaista ulottuvuutta.

Osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen haastekohtia (jatkuu)

- TPO:ssa osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen kulkee hyväksiluvun kautta ja ainakin Mäntyharjussa ohjaaja/oppilas joutuukin perustelemaan päätösvaltaiselle hyväksilukuehdotuksensa.
 - tunnistetun osaamisen aukikirjoitus niin, että se saadaan tunnistettua ja kirjattua

Ohjaajan / opettajan palkka Mäntyhar- jussa

Arviointi ja opetuksen suunnittelu kuuluu opetustuntiin (sis. oppituntisuunnittelun, kannustavan palautteen annon opiskelijalle, yleensä ja etenkin ryhmämuotoisessa vuotuisen opintotiedotteen kotiin sekä opintosuoritus- ja päiväkirjatietojen antamisen toimistoon vähintään vuosittain).

Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen ja opintojen laajempi ohjaus (sis. Hyväksilukuesitykset, ohjauksen sekä osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen harjoittelun) ovat uusia muun työn palkallisia velvoitteita, joita ja joiden käytäntöjä vielä kokeillaan ja harjoitellaan.

- Vuoden 2019 loppuun palkkakustannukset LAKE 2018 -kehittämishankkeelle (Kansalaisopistot tulevaisuuden yhteiskunnassa). Sovittava kuitenkin etukäteen rehtorin kanssa esim. sähköpostilla siitä, mitä tekee.
- Vuoden 2020 alkaen todennäköisesti normaalitoimintaa, josta kulut 'koetun hyvän' ja sen perusteella sovitun tuntimäärätason mukaan normaalille TPO –kustannuspaikalle.

Todistukset

- Päättötodistus
 - 300 tuntia yhteisiä + 200 teemaopintoja ja juuri opintokokonaisuuksiin sopien
 - Tarkka muoto määrätty valtakunnallisissa TPO- ops:n perusteissa
- Osallistumistodistus
 - Annetaan, jos opinnot kesken ja pyydetään. Erityisen tärkeää, kun hakeutuu TPO:een toisaalle.

Suunnitelmissa jatkossa ja nykytodellisuus

1

2

Nyt opinnot kerätään vielä oppilaitosten omiin järjestelmiin, kukin omilla tavoillaan, Mäntyharjun kansalaisopistossa Excel – taulukot

Suunnitelmissa, että kaikki TPO-opinnot kerätään valtakunnalliseen järjestelmään (KOSKI)